

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

29. May 17
Xx/xxxx-x

Meddelelse fra Kommissionen om ”Handlingsplan for at styrke Solvit: give borgerne og virksomhederne adgang til det indre markeds fordele”

1. Resumé

Kommissionen fremsatte den 2. maj 2017 en meddelelse om en handlingsplan for at styrke myndighedsnetværket Solvit. Solvits opgave er at løse problemer for borgere og virksomheder, som har svært ved at få anerkendt deres EU-rettigheder i EU- og EØS-landene. Handlingsplanen er lanceret som en del af Kommissionens overholdelsespakke og følger bl.a. op på Kommissionens strategi for det indre marked og *meddelelsen* ”EU-retten: Bedre resultater gennem bedre anvendelse”. Kommissionen ønsker at forbedre kvaliteten af Solvits sagsbehandling, herunder at indføre en mulig appelprocedure. Desuden skal der være flere oplysningsaktiviteter i medlemslandene, bl.a. med henblik på en øget brug af Solvit blandt virksomheder. Endelig skal Solvit bruges mere systematisk til at identificere og følge op på tilbagevendende strukturelle problemer, og der lægges op til et mere sammenhængende klagesystem i Kommissionens regi.

Handlingsplanen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser. Den forventes umiddelbart at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser på baggrund af en potentiel øget virksomhedsbrug af Solvit som et alternativ til uløste problemer og omkostningstunge retslige skridt.

Regeringen støtter Kommissionens handlingsplan og havde endda gerne set et endnu højere ambitionsniveau som et led i at styrke et bedre fungerende Solvit i praksis, herunder særligt intentionen om et større fokus på virksomhedernes brug af Solvit, sammenhæng med tiltag på området for gensidig anerkendelse for varer, et mere sammenhængende klagesystem samt en mere systematisk brug af data fra Solvit mhp. en bedre håndhævelse af EU-retten.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2017) 255 af 2. maj 2017 fremsendt en meddelelse om en ”Handlingsplan for at styrke Solvit: give borgerne og

virksomhederne adgang til det indre markeds fordele”. Handlingsplanen er bl.a. en opfølgning på Kommissionens strategi for det indre marked og meddelelsen ”EU-retten: Bedre resultater gennem bedre anvendelse”.

Meddelelsen er oversendt til Rådet den 3. maj 2017 i dansk sprogversion. Forslaget er modtaget i dansk sprog version den 17. maj 2017.

Solvit har eksisteret siden 2002 og er en gratis problemløsningstjeneste, som stilles til rådighed af myndighederne i alle EU-lande samt Island, Liechtenstein og Norge. Solvit arbejder for at løse problemer for borgere og virksomheder, som har svært ved at få anerkendt deres EU-rettigheder af myndighederne i de andre EU-lande. Solvits arbejde er bl.a. baseret på en henstilling fra 2013 med en række retningslinjer og kvalitetskriterier. Der er imidlertid enighed blandt medlemslandene, Kommissionen og Europa-Parlamentet om, at der er behov for at styrke Solvit som redskab til styrket håndhævelse af EU-retten.

Handlingsplanen blev lanceret som en del af Kommissionens overholdelsespakke fra den 2. maj 2017, som skal styrke efterlevelse og bedre implementering af såvel EU- som nationale regler på det indre marked og gøre det nemmere for borgere og virksomheder at gøre brug af deres rettigheder. Pakken indeholder desuden forslag om en forordning for et indre markeds informationsværktøj (SMIT) og forslag til en forordning om en fælles portal for borgere og virksomheder (Single Digital Gateway).

3. Formål og indhold

Handlingsplanen skal bidrage til et mere velfungerende indre marked for EU-borgere og virksomheder og gøre det nemmere for dem at få fuldt udbytte af deres muligheder. Dette skal opnås ved en række tiltag fordelt på tre områder, som gennemgås i det følgende:

Fremme Solvit gennem yderligere forbedring af kvaliteten

Kommissionen lægger op til en forbedring af kvaliteten af Solvit, særligt i forhold til administrativ kapacitet, håndtering af komplekse og følsomme sager og juridisk ekspertise. Der lægges vægt på, at medlemslandene sikrer de nationale Solvit-centre tilstrækkelige ressourcer og juridisk ekspertise, og Kommissionen ønsker i den forbindelse at anvende tilgængelige EU-finansieringsmuligheder på kapacitetsopbygning. Håndteringen af komplekse og følsomme sager skal styrkes ved inddragelsen af sektorspecifik juridisk ekspertise i medlemslandene. Kommissionen vil ligeledes øge Solvit-centrenes mulighed for at trække direkte på juridisk bistand fra Kommissionens eksperter, eksempelvis ved sager hvor de involverede Solvit-centre har forskellige synspunkter. Der lægges op til mere systematisk monitorering af sager fra Kommissionens side og til indførelse af et

brugerundersøgelsessystem. Endelig vil Kommissionen undersøge muligheden for at indføre en appelprocedure for virksomheder som et led i evalueringen af håndhævelsen af princippet om gensidig anerkendelse af ikke-harmoniserede varer.

Fremme Solvit gennem flere oplysningsaktiviteter

Kommissionen ønsker at udbrede kendskabet til Solvit, hvilket bl.a. skal ske ved at forbedre synligheden af Solvit på webportalen Dit Europa og i regi af den fremtidige fælles portal (Single Digital Gateway), der er lanceret som en del af overholdelsespakken. Der skal gennemføres flere oplysningsaktiviteter i et styrket samarbejde med både myndigheder, organisationer og relevante netværk i de respektive lande, og formidlerorganisationer skal som noget nyt have mulighed for at forelægge og følge sager direkte i Solvit. Det vil være et fokusområde at fremme kendskabet til den hjælp, Solvit kan tilbyde til erhvervslivet og at behandle flere virksomhedsrelaterede sager. Det er Kommissionens intention at bruge et styrket samarbejde og et øget antal sager til bedre at kunne dokumentere, hvordan det indre marked fungerer i praksis, så Solvit kan danne et bedre evidensgrundlag til at afhjælpe mangler og udvikle politiske tiltag.

Fremme Solvit gennem opgradering af dets rolle i håndhævelse af EU-retten

Det er Kommissionens hensigt at opgradere Solvits rolle i håndhævelsen af EU-retten. Det skal bl.a. være muligt at anvende dokumentation fra Solvit-systemet til mere systematisk at identificere og følge op på tilbagevendende eller strukturelle problemer, som skyldes ukorrekt gennemførelse af EU-retten. Medlemslandene har det primære ansvar for at løse disse problemer, og Kommissionen vil for sin del fremme en mere strategisk tilgang til tættere myndighedssamarbejde og monitorering. Endelig vil Kommissionen undersøge mulighederne for at operere med et "once only-princip" med henblik på genbrug af oplysninger. På den måde vil oplysninger brugt i en uafklaret Solvit-sag kunne genbruges i en klage til Kommissionen, så borgere og virksomheder ikke skal angive oplysningerne på ny.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Handlingsplanen forventes at styrke borgere og virksomhedernes muligheder for at løse deres problemer og dermed gøre brug af deres muligheder på det indre marked. Forslaget forventes umiddelbart at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser set i lyset af en potentiel øget virksomhedsbrug af Solvit som et alternativ til uløste problemer og omkostningstunge retslige skridt.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget vurderes ikke at have konsekvenser for beskyttelsesniveauet eller andre konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Kommissionens handlingsplan er sendt til høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål den 2. maj med frist for bidrag den 16. maj 2016. Der er modtaget høringssvar fra DI, Dansk Erhverv, Dansk Byggeri og Danske Maritime.

Generelle bemærkninger

DI ser generelt et behov for at styrke Solvit og understreger det fælles ansvar i Kommissionen og medlemslandene for de forskellige indre markedsinstrumenters implementering, fortolkning og håndhævelse. DI stiller dog spørgsmålstegn ved, om en handlingsplan er tilstrækkeligt til at få Solvit til at fungere.

Dansk Erhverv er for så vidt positive over for mange af de tiltag, som Kommissionen påtænker at gennemføre, men mener at handlingsplanen er uambitiøs, at mange af tiltagene burde have bindende karakter og at der burde være konkrete mål for medlemslandenes indsats.

Dansk Byggeri hilser det velkomment, at Kommissionen i samarbejde med medlemslandene søger at styrke Solvit og udnytte input herfra mere konstruktivt.

Danske Maritime hilser meddelelsen velkommen, støtter idéen bag Solvit og mener, at handlingsplanen indeholder flere gode tiltag til at styrke samarbejdet.

Kapacitetsopbygning og ressourcer

DI peger på Kommissionen og medlemslandenes forpligtelser forbundet med kapacitetsudvikling og finder, at kvaliteten af klagehåndteringen og de tilknyttede ressourcer skal styrkes. DI mener desuden, at der med fordel kan indføres et krav om at indhente uformel rådgivning fra Kommissionen i de sager, hvor der opstår uoverensstemmelser Solvit-centre imellem eller internt i nationale administrationer. Derved ville virksomhedernes ønske om at benytte Solvit kunne styrkes.

Dansk Erhverv mener, at der er brug for en markant forbedring af medlemslandenes administrative funktioner. Dansk Erhverv finder det dog betænkeligt, at ressourcer tiltænkt virksomheder anvendes til at forbedre disse funktioner til et niveau, som Dansk Erhverv mener allerede burde eksistere. Dansk Erhverv er endvidere fortalere for, at der burde fremlægges et lovforslag, som forpligter medlemslandene til at stille de fornødne personaleressourcer til rådighed for Solvit-centrene. Fsva. Kommissionens rolle ønsker Dansk Erhverv, at den går langt mere aktivt ind i sagerne og følger op over for ukorrekt forvaltning i medlemslandene. Dansk Erhverv mener ikke, at handlingsplanens tiltag er tilfredsstillende til at sikre dette og vurderer, at der nærmere er tale om en svækkelse af Kommissionens rolle i håndhævelsesindsatsen. Dansk Erhverv støtter ambitionen om etablering af et brugerundersøgelsessystem. Mange brugere er i dag angiveligt utilfredse uden at det kommer til udtryk nogen steder.

Danske Maritime støtter, at medlemslandenes myndigheder sikrer Solvit-centrene de nødvendige personalemæssige ressourcer, som har den rette ekspertise.

Solvit-sager om gensidig anerkendelse af varer

DI peger på en række aspekter, som alle gentagelsessager eller sager, der vedrører nationale særregler, altid bør vurderes ud fra. Det er fx væsentligt, hvorvidt den relevante lovgivning er i overensstemmelse med EU-retten, uanset om lovgivningen har været notificeret i TRIS-databasen eller ej. Der bør derudover være en begrundelse for, hvorfor princippet om gensidig anerkendelse evt. ikke skulle gælde, og den nationale lovgivning derfor håndhæves.

Ifølge DI ville sådanne principper anerkende, at ikke alle nationale regler er blevet gransket, endda notificeret, før ikrafttrædelse. Derudover ville de øge medlemslandenes opmærksomhed på deres ansvar i forhold til overholdelse af princippet, og deres kendskab til hvordan det skal fortolkes.

Appelprocedure

DI mener generelt, at det i tilfælde, hvor en virksomhed fortsat nægtes markedsadgang, bør dokumenteres, hvad årsagen er, ligesom Kommissionen bør inddrages med henblik på at træffe beslutning om, hvorvidt der er belæg for at bringe sagen videre i et andet regi. Virksomheden bør informeres om sagens videre forløb.

DI stiller spørgsmålstejn ved, om virksomhedssager af strukturel og tilbagevendende karakter kan løses i regi af Solvit. På den baggrund støtter DI op om en alternativ ”fast track” klagemulighed eller en appelfunktion, der skal etableres som led i revisionen af forordningen om gensidig anerkendelse. Dette instrument skal også kunne håndtere ikke-harmoniserede aspekter af harmoniseringslovgivning, herunder nationale standarder, tests eller certificeringsordninger.

Dansk Erhverv finder det nødvendigt med en appelprocedure i forhold til gensidig anerkendelse af produkter og mener, at et lovforslag om en sådan bindende appelprocedure bør fremlægges snarest muligt.

Danske Maritime støtter en appelmulighed og mener, at denne bør være gratis at benytte og ikke kun bør gælde sager relateret til gensidig anerkendelse, men indre markeds-lovgivning mere generelt.

Kendskab til Solvit og synlighed

Dansk Erhverv mener, at synligheden af Solvit kan forbedres, bl.a. via integration med andre platforme, som det kendes fra Danmark.

Danske Maritime mener, at den manglende brug af Solvit for danske maritime virksomheders vedkommende skyldes manglende kendskab til instrumentet og opfordrer til, at myndighederne gør en større indsats for at reklamere for Solvit.

Styrket samarbejde med organisationer og netværk

DI mener, at organisationers muligheder for anonymt at kunne bidrage med sager på vegne af deres medlemmer vil kunne styrke ønsket om at benytte Solvit.

Dansk Erhverv hilser et styrket samarbejde med organisationer velkomment, men mener at organisationernes roller er begrænsede i relation til systemets indsats og ser med bekymring på den faldende brug af Solvit fra virksomhedernes side.

Systematisk brug af data og oplysninger

DI mener, at indsamlede oplysninger bør benyttes bedre i forbindelse med håndhævelse af EU-lovgivningen.

Dansk Erhverv er uforstående over for, at Kommissionen ikke allerede gør brug af eksisterende data til at sikre bedre håndhævelse og anser det for stærkt kritisabelt, at dette ikke iværksættes øjeblikkeligt.

Once only-princip

DI støtter en once only-tilgang til data mhp. at virksomheder ikke skal genfremsende en sags akter, derunder ved en appelprocedure.

Dansk Erhverv stiller sig positive over for et once only-princip.

Danske Maritime støtter et once only-princip, derunder i relation til en appelproces.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Ikke relevant.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter Kommissionens handlingsplan og en styrkelse af Solvit og havde gerne set et højere ambitionsniveau. I den forbindelse ønsker regeringen at arbejde for en større integration af Solvit i forslaget til forordning om den fælles portal (Single Digital Gateway).

Regeringen støtter særligt intentionen om et større fokus på virksomhedernes brug af Solvit. Regeringen vil i regi af Kommissionens kommende varepakke arbejde for sammenhæng mellem tiltag på hhv. vareområdet og Solvit-handlingsplanen, særligt på området for gensidig anerkendelse.

Regeringen mener, at der bør være mulighed for at klage over udfaldet af en sag behandlet i Solvit. Regeringen er positiv over for at få indført en form for appelprocedure.

Regeringen fortæller for et mere sammenhængende klagesystem, herunder princippet om "once only"-brug af data, der sikrer genbrug af data oplyst til offentlige myndigheder.

Regeringen støtter en mere systematisk og strategisk brug af Solvit til at identificere og afhjælpe strukturelle problemer og dermed styrke håndhævelsen af EU-retten.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Handlingsplanen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.